

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Poletna naročnina . . . . . L 800
Letna naročnina . . . . . L 1.500
Letna inozemstvo . . . . . L 2.500
Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XIII. - Štev. 34 (654)

Gorica - četrtek 24. avgusta 1961 - Trst

Posamezna številka L 30

V. KOS, Tokio

Katoliški glas in komunizem oba z japonskega stališča

Japonska je bila pravzaprav osebna družinska last mogočne rodbine Tokugawa, od 1603 do 1868. Začetnik te dobe, Ieyasu Tokugawa, je kruto zatrl krščanstvo s končnim ediktom 1614 (dve leti pozneje je sam umrl, natančno rečeno v maju, ko se dežela pripravljala na poletje sadov in ljubezni... 74 let star). 265 let je bila Japonska pravzaprav neke vrste policijska država. Zato je dandanes tako težko najti pravo načelnost v javnem življenju, kadar jo zahtevajo socialni pritiski in razmere — načelnost namreč, ki bi imela pogum do izgube denarja in »časti«, da uveljavi resnico ali čednost. Načelnost poznamo — a bolj v zasebnem življenju, v katerega se zdi, da se je zateklo, kar je bilo iskrenega v človeku onih 265 let — splošno rečeno. Zato bi — po japonsko gledano — Katoliški glas na oni drobni (a važni) svobodni zemljici lahko — logično — nabiral strune v dopadnje najmočnejšega faktorja na onem sektorju. Po japonsko bi rekli kvečjemu: shikata ga nai — kaj moreš za to! Saj so činitelji na šahovnici, ki so silnejši od tebe, posameznika... ali bi rad žrtvoval košček življenjske sreče — za obrambo nevidnega načela? Ha, ha! Tako bi lahko rekli in ravnali po japonsko — vsaj na deželi večkrat prevladuje tak način mišljenja, in tudi v mestih, dasi pod krinko demokratske zvestobe določenim (povojnim) načelom in idealom. A kaj dela Katoliški glas res katoliškega — in pod japonskim vidikom skoraj nelogičnega? Zvesto opisuje resnico, naj bo kjerkoli; pogumno razkrinka laž, naj bo kjerkoli. In tudi če bi ga jutri mogočni činitelji zatrli — bi ne kupil svobode za ceno izdajstva načelom Kristusovim. Kako lahko bi mu bilo, da se zveže s komunisti kateregokoli naroda in postane takoj mogočen glas organiziranih milijonov. A noče. Kako lahko bi mu bilo, da se oklene le narodnega ideala in tako sprejme iztegnjeno roko z leve, z onstran meje (dlan in pest), a noče: so vrednote, višje od časne blaginje narodov; pravzaprav garantiramo časni obstoj teh z zvestobo nadčasnim načelom in virom moči.

Kadar prejemem Katoliški glas, se ga razveselim tudi pod tem vidikom: ne boji se mogočnih komunistov, ne molči pred njihovimi krivicami, ne neha svariti pred njihovimi sleparskimi obljubami. Pri nas na Japonskem je malce drugače v tem pogledu. Javno življenje je pod vtisom sovjetske moči in sovjetskih sputnikov in Gagarinov — in ostane tako, dasi bi se jutri morda posrečilo Zaprču, da brene v luno. Kakor da bi bila poganska miselnost — vsaj v določenih širokih plasteh — bolj sorodna sovjetskemu načinu življenja kot pa, recimo, nekako demokratskemu... Casopisi ne pišejo dosti proti komunističnim lažem in nasilstvu — raje manj kot zadositi. Saj ne vemo, kako bo jutri. In potem je tu še dejstvo trgovine...

Trenutno (ko pišem, je pasje vroči julij 1961, praznik sv. Ane) se vrši v Tokiu 15. narodni zbor japonske komunistične partije. Radi bi usmerili svojo politiko v smislu Hruščevega koeksistencializma — doslej jim je namreč nekako spodletelo pri splošnih volitvah — niso mogli najti pravega odziva za nasilno revolucijo (na »miren« način, ha, ha). Jutri, morda že naslednji mesec (dejansko pa pozimi) bo zavel oster veter iz Sibirijske. Morda se bodo morali spet obrniti po vetru... Katoliški glas je v tem pogledu brez letnih časov. Zmeraj isti vljuden glasnik božje resnice in življenja po njej, vedno usmerjen v kakšno dobro slovenskemu človeku v prid — ne kakšni hladni, kruti partiji, ne kakšnemu tujemu režimu v službo. (Japonski komunisti se ne morejo nikdar prav ostre očitka nacionalistov, da so se povezali s tujci, ki se ne razlikujejo

dosti od carističnih imperialistov). Čež toliko in toliko let bodo zgodovinarji ugotovili, kako bolni so bili vsi ljudje, kako siablični ali egocentrični, ki so se udnjali komunistični partiji (kjerkoli, saj je le ena, pod različnimi barvami in imeni); saj že zdaj strokovnjaki (tudi na Japonskem) ugotavljajo zmote v Marxovem sistemu; saj že zdaj psihologi s prstom kažejo (tudi na Japonskem, dasi ne očito) na dogmatizem, slep in zmotno utemeljen, ki pa vendar vodi mišljenje in delovanje milijonov partije (ki se še zmeraj norčuje krščansko pozitivnemu dogmatizmu). Itd.

Na koncu naj dodam, da mi ni nihče »naročil« tega članka, nihče zanj plačal. Na našem (pasje vročem) otoku sredi Tihega oceana se da dosti stvari presoditi bolj objektivno, bliže dejanski vrednosti pojavov. V najslabšem slučaju me bodo nekoč za ta članek obesili, n. pr. na sivo platano na našem dvorišču. Mnogi na Japonskem resno računajo z nevarnostjo sovjetskega vpada, kar tako preko noči. Ni daleč ne do Pekinga in ne do Sibirijske. Potem je še telovadni drog na dvorišču in cestna svetiljka, tudi zelo romantična za obešanje od časa francoske revolucije. Katerikoli »obešalnik« — in kakšna čast dati življenje za resnico. Ne mislite, da je ta »članek« oddaljitev od mojega misijonskega dela; komunizem teče skozi ves svet in poganstvo je njegov slepi zaveznik. Kaj je bil dejal nekdo pred 24 leti (imenoval se je Pij XI. in besede so zapisane v njegovi okrožnici Deum Redemptoris)? Da ni mogoče premagati komunizma dokončno, ako ne upoštevamo — molitve in post (ali podobno pokoro). (Ali smo že kdaj zmolili eno Zdravamarijo za uspeh Katoliškega glasa... da bi prepračil o resnici tiste Slovence, ki še zmeraj mislijo, da s svojim »sopotništvom« zmorejo več za blaginjo človeka kot pa dvatisočletna Kristusova Cerkev?).

Johnsonova misija v Berlinu

Berlinsko vprašanje je še vedno v središču zanimanja mednarodne politike. Vzhod in Zahod sta zadnje čase dala večkrat jasno razumeti svoje cilje in načrte. Zahod se v glavnem sklicuje na nujno potrebo pogajanj, medtem ko komunisti nič ne skrivajo svojih bližnjih in daljnih namenov v zvezi z rešitvijo berlinskega in nemškega vprašanja sploh. Zelo jasno je tako n. pr. govoril sovjetski podpredsednik Mikoian med svojim obiskom v Tokiu, ko je dejal, da zahodnjaki ne bodo mogli po podpisu mirovne pogodbe s pankovsko vlado priti v Berlin brez dovoljenja vzhodnih Nemcev.

V središču mednarodne pozornosti pa je bil zadnji teden obisk, ki ga je v Zahodni Nemčiji in Berlinu opravil ameriški podpredsednik Lyndon Johnson, ki ga je Kennedy poslal v bivšo nemško prestolnico, da prinese Berlinčanom zagotovila ZDA za obrambo pravic svobodnega Berlina in njegovih prebivalcev. Johnson je prišel najprej v Bonn, kjer se je razgovarjal s kanclerjem Adenauerjem in drugimi predstavniki bonnske vlade. V Berlinu je ameriškega podpredsednika sprejel župan Brandt, ki je v dobrodošliki visokemu gostu poudaril voljo Berlinčanov, da ostanejo svobodni in izrazil upanje, da bodo zahodni zavezniki in še posebej ZDA nastopale v korist Berlina

Svetovna krščanska demokracija je zborovala POTEK IN SKLEPI KONGRESA V SANTIAGU

Zadnjič smo poročali o glavnih delih kongresa demokratskih strank sveta, ki se vrši v Santiagu de Chile od 27. do 30. julija. Kongres se je pričel s slovesno otvoritvijo v dvorani čilskega parlamenta. Za predsednika kongresa je bil izvoljen čilski predstavnik Eduardo Frey Montalva, v odobru pa so bili zastopani predsedniki vseh kršč. demokratskih zvez. Med otvoritveno slovesnostjo je spregovoril tudi predsednik CDU-CE Prochaska, ki je prinesel udeležencem tople pozdrave kršč. demokratskih gibanj Madžarske, Poljske, Latvije, Litve, Slovenije v Jugoslaviji in Čehoslovaške. Izrazil je upanje, da bo ta kongres prinesel še večje edinstvo svobodnega sveta in vseh ljudi, ki cenijo svobodo in človeško dostojanstvo. Ob tej priliki so spregovorili tudi predstavniki ameriške ter zahodnoevropske zveze.

Delo kongresa je potekalo predvsem v petih komisijah, katerih sklepi so nato prehajali na plenarna zasedanja. Prva komisija je preučevala gradivo o kršč. demokratski organizaciji kot taki. Važna je bila predvsem politična komisija, sledila je komisija o gospodarsko-socialnih ustanovah krščanske demokracije, četrta pa je obravnavala problem o manj razvitih narodih.

SLOVENC NA KONGRESU

Kot smo že omenili, je na tem svetovnem kongresu sodelovala tudi Slovenska ljudska stranka (SLS v emigraciji, in sicer kot članica srednjeevropske zveze CDU-CE). Slovensko stališče je zlasti iznesel predsednik SLS dr. Miha Krek, ki je imel tehten govor

na banketu, ki ga je delegacijam Evrope, Amerike in Afrike priridila čilska kršč. demokratska stranka. Pri tem je dr. Krek poudaril predvsem pomen krščanske demokracije, ki nastopa kot alternativa proti komunizmu in njegovi svetovni napadalnosti. Izrazil je dalje težnje zaslužjenih narodov, ki si želijo svobode in opominjajo ljudi svobodnega sveta: Bodite res socialni revolucionarji, apostoli novega, boljšega družabnega reda, radikalni v svojih zahtevah, toda vedite, da je komunizem najtemnejša socialna reakcija in državni kapitalizem najhujši izkoriščevalec. Mir, ki vlada sedaj pri teh narodih, ne sme biti mir pokopališč. — Govor so delegati sprejeli z vidnim odobravanjem.

Slovenski delegati so se udeleževali tudi v raznih komisijah. Tako je eni izmed teh, politični komisiji, predsedoval prav dr. Miha Krek. Ta komisija je razpravljala o referatu »Razširjenost krščansko-demokratskih idej v svetu in njihov odnos do spiritualističnih demokratičnih in socialnih gibanj na vseh kontinentih« ter o aktualnih političnih problemih v svetu. Člani te komisije so bili med drugimi južnoameriški zastopniki, za zahodno evropsko zvezo pa Holandec dr. Hann, podtajnik italijanske kršč. demokracije Scaglia in predsednik francoskega Ljudskega republikanskega gibanja (MRP) Colin. Med srednjeevropskimi delegati pa je bil tudi Slovenec Miloš Stare.

V tej komisiji se je pokazalo zlasti delo kršč. demokracije v posameznih državah. Tako so krščanske demokracije v Južni A-

meriki še mlade in so poleg komunističnih skoro edine ideološko pobarvane stranke na tem kontinentu. Glavni cilj jim je ekonomski in kulturni dvig njihovih narodov po vzorih demokracije in krščanstva. Te stranke pa imajo opraviti z dvema hudima nasprotnikoma: na eni strani so konservativni ter liberalni krogi, ki nočejo uvideti, da je nastopil čas, ki kliče po temeljitih socialnih reformah; na drugi strani pa komunisti, ki hočejo za vsako ceno pridobiti Južno Ameriko.

Karakteristika zahodnoevropskih kršč. dem. strank pa je v tem, da so te stranke povečini vodile s pomočjo ZDA povojno obnovo Evrope, medtem ko so bile stranke Srednje Evrope izgnane iz svojih ozemelj. Danes seveda komunisti storijo vse, da bi predstavnikom teh gibanj zmanjšali ugled in vpliv.

V debato je tu posegel tudi Miloš Stare, ki je zlasti razčlenjeval načela krščanske demokracije, preizkušene v revoluciji, oz. v borbi s komunizmom. Zlasti je še svaril pred napačnim mnenjem, da je Titov komunizem drugačen od sovjetskega ter prikazoval, da ni v uničevanju svobodi in medkomunisti nobenih razlik. Miloš Stare je bil tudi izvoljen v petčlansko podkomisijo za sestavo dokončne besedila.

SKLEPI POLITIČNE KOMISIJE

V zaključni resoluciji se krščanski demokrati zavzemajo za priznavanje vseh človeških pravic, uresničenje načel samoodločbe narodov, svetovno varnost in ureditev mednarodnih organizacij. Dalje se borijo za mir z borbo proti sovjetskemu imperializmu, izrekajo se proti vsaki kapitalistični hegemoniji, vsaki vrsti kolonializma, za pravičnejšo razdelitev bogastva in odstranitev revščine s pravičnejšo gospodarsko ureditvijo. Upirajo se vsaki rasni, verski ali politični diskriminaciji, zahtevajo mednarodno razorožitev pod stvarnim nadzorstvom in se zavzemajo za miroljubno uporabo atomske energije. — Na tem kongresu je bil tudi ustanovljen mednarodni odsek kršč. dem. sindikatov za večje uveljavljanje socialnih in gospodarskih načel krščanske demokracije na svetu.

V BEOGRADU

se pripravljajo na konferenco nevezanih držav. Do sedaj se je vabilo odzvalo 24 držav, ki se bodo konference udeležile ali s posebnim odposlanstvom ali pa vsaj z opazovalci. Jugoslovanska prestolnica ni še nikoli imela toliko tujih gostov in diplomatov. Zato so zanje rezervirali vse hotele v Beogradu, kakor tudi vse javne avto-taksije in tudi številne avtomobile javnih podjetij. Na konferenci bodo uradni jeziki: angleščina, francoščina, nemščina, španščina in arabščina. Govorili pa bodo tudi v srbohrvaščini.

Nekateri so dejali, da bo to konferenca revnih sorodnikov. Eno je gotovo, da so finančno vse države udeležence zelo šibke. Politično pa vendarle dobro in premeteno kolebajo med enim in drugim blokom, tako da vedno dobijo potrebno finančno podporo.

V BERLINU

se je poslovil dosedanji nadškof kardinal Döpfner, ki odhaja v München, na njegovo mesto je sv. oče imenoval msgr. Alfreda Bengscha, ki bo novi škof v Berlinu.

KRŠČANSKI NAUK

Sveti Duh ljudi razsvetljuje in potrjuje

Sv. Pavel in Sila sta v mestu Filipi oznanjala evangelij. Začetek tega misijona je takole opisan: »Sobotni dan smo šli izven mestnih vrat k reki, kjer smo mislili, da je molilnica. Sedli smo in govorili ženam, ki so se tam zbrale. Poslušala pa je tudi neka bogaboječa žena iz mesta Tiatire po imenu Lidia, ki je kupčevala s škrlatom; njej je Gospod odprl srce, da je pazila na besede Pavlove.« (Apd 16, 13-15).

Sveti Duh nas razsvetljuje. On nam odpira srce, da božje resnice verno sprejmemo in da spoznamo voljo božjo.

Sveti Duh nas tudi krepí. Nagne nam srce, da po veri živimo in božjo voljo spolnjujemo. Daje nam veselje in moč za dobro, krepí nas v skušnjavah in nam vliva stud pred grehom. Tolaži nas v trpljenju in nam pomaga, da ostanemo zvesti do smrti.

S takimi milostmi nam Bog pomaga na potu do zveličanja. Te milosti imenujemo dejanske ali pomožne milosti. Brez njih ne moremo nič zveličavnega začeti, nadaljevati in končno dovršiti. »Bog je namreč, ki iz blagohotnosti v vas dela, da hočete in delate.« (Fil 2, 13). Zato moramo za milosti prositi.

Bog daje vsakemu človeku toliko (zadostne) milosti, da se more zveličati. »To je namreč dobro in všeč Bogu, našemu odrešniku, ki hoče, da bi se vsi ljudje zveličali in prišli k spoznanju resnice.« (I Tim 2, 4). Nihče se večno ne pogubi brez lastne hude krivde.

Bog ne daje vsem ljudem enako mero milosti. On nas vodi po različnih potih k zveličanju. Bolj je darciljiv do tistih, ki pogosto k njemu molijo, sv. zakramente prejemajo in se pustijo od milosti voditi. »Katerikoli se namreč da do voditi božjemu Duhu, ti so otroci božji.« (Rim 8, 14). V sili in potrebi nam daje Bog posebno bogato svoje milosti.

Milost božja nam pomore k zveličanju le tedaj, ako z milostjo vestno sodelujemo. Tudi v malih zadevah moramo radi slediti navdihovanju božjemu.

Bog nas pa z milostjo nikdar ne sili, da delamo dobro, on nam le pomaga. Zato je možno, da se milosti tudi upiramo. Seveda nam milost tedaj po naši lastni krivdi ne pomaga k zveličanju. Sv. Pavel je resno svaril Korinčane: »Opominjamo vas, da milosti božje ne pridoma ne prejemajte.« (2 Kor 6, 1).

Veliki Šmaren na Poljskem

Praznik Marijinega Vnebovzvetja so proslavili na Poljskem kljub temu, da so komunistične oblasti proglasile 15. avgust kot delavni dan. Vse poljske cerkve so bile nabitno polne. Nad 100.000 vernikov je izvršilo tradicionalno romanje v Čestohovo, kjer so se zbrali v molitvi pred čudežno podobo črne Matere božje, ki je zaščitnica Poljske. Kardinal Wyszyński, ki običajno vodi to romanje, se je letos podal v Frombork pri Baltiskem morju, kjer se je udeležil slovesnosti 700-letnice zgraditve katedrale tega mesta. Ta stolnica je slovita, ker je imel v stolpu, ki ji je prključen, svoj observatorij poljski zvezdoslovec Nikolaj Kopernik.

Marijino Vnebovzetje v Španiji

Na praznik Marijinega Vnebovzvetja 15. avgusta so za 25-letnico narodnega preporoda poklonili v Španiji Virgen del Sagrario, ki je zaščitnica Toleda, dragocen plašč, ki je okrašen s 30.000 velikimi biseri in 275.000 manjšimi biseri. Plašč bo nadomeščal tistega, ki so ga republikanci ukradli kipu te Matere božje v teku državljanske vojne.

Krst Mobutujevega sina

Četrtega sina generala Mobutuja je krstil škof v Leopoldvillu msgr. Malula. Obred, ki se je vršil v cerkvi fatimske Matere božje v prestolnici kongoške zvezne republike, je prisostvoval apostolski delegat msgr. Gastone Perelli. Otroku, katerega krstni boter je bil predsednik kongoške zvezne republike Kasavubu, so dali imena Jožef, Oskar in Mojzes.

Amerikanci berejo katoliški tisk

Po najnovejših statistikah so izdali v ZDA in Kanadi lansko leto 28 milijonov 867.774 izvodov katoliških revij in časopisov. Ta rekordna številka dokazuje, kako katoliška miselnost naleti na vedno večjo naklonjenost v ameriškem javnem mnenju.

Sodelovanje pri pripravah na cerkveni zbor

Papež se je s posebnim pismom zahvalil nemškemu škofu za plodno sodelovanje pri pripravah na drugi vatikanski cerkveni zbor. Papež hvali modre nasvete o pastoralnih zahtevah današnjega časa. V pismu papež tudi omenja dobrodelno akcijo »Misericord« za boj proti lakoti in boleznim na svetu, za katero zaslužijo nemški škofje in nemški narod splošno priznanje.

1000 duhovnikov v 30 letih

Bogoslovje svetega Jožefa v nadškofiji Verapoly v Indiji je v tridesetih letih svojega delovanja dalo Cerkvi nad 1000 duhovnikov. Pri zadnjem mašniškem posvečenju je 70 diakonov prejelo zakrament mašniškega posvečenja. Nadškofija Verapoly je v zvezi državi Kerala.

Spreobrnjenja v Združenih državah

V preteklem letu se je v Združenih državah Severne Amerike spreobrnilo in vstopilo v katoliško Cerkev 137.000 oseb. Cerkev ima trenutno v Združenih državah 26 nadškofij in 115 škofij. Za dušnopastirstvo skrbi 33.141 svetnih in 21.541 redovnih duhovnikov. Lansko leto je prejelo 1600 bogoslovcev mašniško posvečenje. Vernikov je pa okrog 42 milijonov.

Vernost poljskih dijakov

Poljski tednik »Zycie literackie« je napravil anketo o vernosti poljskih srednješolcev. Statistika je pokazala, da je kljub ostrim protiverski propagandi 80 procentov poljskih srednješolcev praktičnih katolčanov, 1 procent jih pravi, da nič ne veruje, 2 procenta jih ni odgovorilo, ostali pa so izjavili, da so verni, a ne izpolnjujejo verskih dolžnosti.

Žrtev redovnice

Franosko poštno ministrstvo je pred kratkim izdalo poštne znamke s podobo redovnice Elizabete, ki se je prej imenovala Elisa Rivet. Ta redovnica je bila umorjena v nemškem koncentracijskem taborišču v Ravensbrücku. Zapri so jo, ker je dala zavetišče političnim preganjanjem. Na veliki petek leta 1945 se ji je posrečilo, da je skrivaj zamenjala mater številnih otrok, ki je bila obsojena na smrt, in je namesto nje umrla v plinski celici.

Nemška Rafaelova družba

Na krovu nemške ladje Homeric se je vršilo letno zborovanje nemške Rafaelove družbe, ki skrbi za izseljenke. Družba je bila ustanovljena leta 1871. Od tedaj je bila ta organizacija ena najbolj delavnih nemških katoliških organizacij za izseljenke. Samo v zadnjih 10 letih je pomagala 75.000 izseljenkam pri ureditvi življenja v novi domovini. Nudila je tudi znatna posojila za premaganje začetnih težav. Zborovanje se je zaključilo v Le Havru, kjer je bilo v preteklem stoletju glavno pristanišče za odhajanje nemških izseljencev.

MATER ET MAGISTRA

Hvala Leonove okrožnice

Casi, v katerih je izšla Leonova okrožnica »Rerum novarum«, so bili dokaj čudni: temeljite spremembe so bile v teku, nasprotja in upori. Poimovanje ekonomskega sveta je bilo v vsakem pogledu naturalistično, ker je zanikavalo vsakero zvezo med moralo in ekonomijo. Edini motiv vsakterega ekonomskega dela je individualni dobiček; največji zakon, ki ureja odnose med ekonomisti je svobodna konkurenca brez vsake omejitve. Dobiček, cene, plače se določajo po trgovskih zakonih. Državi je bilo prepovedano kakorkoli posegati v ekonomski problem, sindakati so bili ali prepovedani ali pa, tam kjer so bili dovoljeni, gledani kot zasebna ustanova. Da je v takem ekonomskem svetu prevladoval zakon tistega, ki je bil močnejši, je razumljivo. To pa je tudi prineslo, predvsem v odnosih med ljudmi, popolnoma spačen ekonomski red.

Ustanavljanje novih župnij

V nadškofiji Melbourne v Avstraliji so ustanovili poseben urad, ki skrbi za nabiranje prispevkov, s katerimi bodo ustanovili nove župnije. Vsaka nova župnija mora imeti poleg cerkve in župnišča tudi prostore za dobrodelne in socialne organizacije ter za druge župnijske ustanove. Prve nabirke so dale zelo dobre uspehe.

Škof-mučenc

Na Poljskem se je začel škofijski proces za proglasitev blaženim škofa Mihaela Kozala, katerega so nacisti leta 1939 skupno s 44 bogoslovci zaprli v taborišču v Dachau in je tam na posledicah mučenja leta 1943 umrl. Poljski duhovniki v taborišču so prosili za krščanski pokop umrlega škofa, a je bila prošnja odbita. Truplo škofa so sežgali.

Samostan vednega češčenja v Karačiju

Nadškof v Karačiju v Pakistanu je naprosil redovne sestre dominikanke, ki se posvečajo vednemu češčenju svetega Rešnjega Telesa, naj odpredo samostan v glavnem mestu Pakistana. Deset redovnic je že dospelo iz Združenih držav in začelo apostolat molitve v tej veliki misijonski deželi.

40 družin prestopilo v katoliško Cerkev

V Chicagu je 40 družin nestorianske veroizpovedi prestopilo v katoliško Cerkev skupno z njihovim župnikom. Do zedinjenja teh ločenih kristjanov je prišlo zaradi toplih pozivov sedanjega svetega očeta.

Center za katoliške dijake

Pred kratkim so začeli graditi center za 10.000 katoliških dijakov, ki obiskujejo newyorško univerzo. Prostor je podarila škofija in je v neposredni bližini univerze. V stavbi bodo študijski prostori, velika knjižnica, prostori za sestanke in zborovanja in končno tudi prostor za igranje.

Križ 56 misijonarjem

Kardinal Lercaro iz Bologne je pretekli teden ponovil tradicionalni obred podelitve križa duhovnikom, namenjenim, da po raznih farah njegove škofije držijo sv. misijone. Tudi tokrat je podelil misijonski križ 56 misijonarjem, ki bodo od 17. do 27. avgusta imeli sv. misijone v 34 župnijah hribovitega področja Lojana in Monzuma. 14 izmed teh župnij je brez duhovnika. V preteklih mesecih je posebni center natančno proučil versko življenje teh župnij, tako da so misijonarji dobro poučeni začeli s sv. misijoni po teh krajih.

15. avgust v Bologni

Vsako leto se v Bologni na praznik Marijinega Vnebovzvetja ponovi lepa navada, ko bolonjski škof odpre vrata parka pokrajinskega semenišča meščanom, katerim ni dano, da bi se podali na deželo ali k morju za sredpoletne počitnice. Kardinal Lercaro je letos v Villi Revedin bogato poskrbel za vse, za male je pripravil lutkovno gledališče, razne »gimcane« in zabavišča, za velike pa razne glasbene točke, petje, loterije. Na koncu so vse razveselili še z umetnimi ognji. Nad 25 tisoč oseb se je udeležilo te lepe zabave v prostornem semeniškem parku in tako na pristrčno domač in iskren način preživelo praznik. Ob zatonu je vse utihnilo in vsi so pobožno prisostvovali sv. maši na prostem, katero je daroval sam kardinal Lercaro.

Bogastvo se je kopičilo v rokah nekaterih, delavski razredi pa si bili v najbolj žalostnih razmerah. Plače so bile nezadostne, pogoji, v katerih so živeli delavci, niso imeli nobenega ozira do zdravja, do npravnega življenja in ne do vere. Nečloveški so bili pogoji, v katerih so morali delati otroci in ženske, nevarnost brezposelnosti je vedno visela nad delavskim razredom, družina pa je bila na poti notranjega razkroja. Posledica tega stanja je bila, da je bil delavski razred popolnoma nezadovoljen in se je v njem kotil duh upornosti in sovraštva. Zato je razumljivo, da so med delavskimi razredi našle ugodna tla razne teorije in ideologije, ki so obljubljale odpomoč zlu težkim pogojem življenja delavskega razreda.

V takem stanju delavskega razreda in ekonomskega področja je Leon XIII. poslal svetu socialni nauk, ki sloni na naravnem pravu in luči Kristusovega nauka. Kljub mogočnemu nasprotovanju je okrožnica Leona XIII. naletela na ugoden odmev. Ni bilo prvič, da je sveta Stolica posegla na področje socialnega vprašanja. Poleg Leonovih prednikov je bil Leon XIII. sam tisti, ki je nekatera vprašanja obravnaval v drugih svojih okrožnicah. Rerum novarum pa je nekaka suma, povzetek krščanskega socialnega nauka. Bil je to drzen korak Leona XIII. Medtem ko so nekateri menili, da naj se Cerkev omejuje samo na pridigovanje o ponižnosti ter odpovedi, bogatim pa o velikodušnosti, je Leon XIII. proglasil in branil zakonite pravice delavca. Leon XIII. je v okrožnici »Rerum novarum« poudaril dolžnost Cerkev, da govori o socialnem vprašanju in tudi podčrtal, da ni možnost najti rešitve tolikim problemom socialnega življenja brez vere in Cerkev.

Temeljna načela socialnega problema ter njega rešitve podaja Leon XIII. v »Rerum novarum« in so, kakor jih povzema Janez XXIII., naslednja: Delo je izraz človekove osebe in ga zato ne smemo gle-

dati s trgovskim merilom. Ker je delo za večino delavcev edini vir za življenje, zato njih plačilo ne more biti podvrženo trgovskim zakonom, marveč ga mora določati pravičnost in primernost. Če bi teh ne upoštevali, čeprav bi bila sklenjena od obeh strani delavska pogodba, bi ta vseeno bila krivična. Zasebna lastnina je naravno pravo, katerega država ne more in ne sme uničiti. Ima pa privatna lastnina socialni značaj, pa čeprav je najprej dana v dobro posamezniku, nato šele skupnosti. Država, ki mora skrbeti za skupno dobro, kar zadeva materialnih dobrin, mora tudi na ekonomskem področju nastopiti: skrbeti mora za proizvodnjo zadostnih materialnih dobrin in ščititi pravice vseh državljanov, predvsem delavcev, otrok in žena, obenem je tudi njena neizbežna dolžnost aktivno delati za zboljšanje življenjskih pogojev delavcev. Nadaljnja dolžnost države je, urejati delavske odnose po načelih pravičnosti, gledati, da pri delu ni žaljena človekova osebnost, ne duhovna ne telesna. Leonova okrožnica poudarja nadalje, da je naravno pravo združevanje delavcev v organizacije, bodisi samih delavcev ali delavcev in delodajalcev; te organizacije imajo tudi pravice delati za dobrobit delavskega razreda in braniti ekonomsko-profesionalne koristi. Delavci in delodajalci naj urejajo medsebojno razmerje na načelih človeške solidarnosti ter krščanskega bratstva, zato pa je konkurenca v liberalnem smislu kakor razredni boj v marksističnem smislu proti naravi in proti krščanskemu pojmovanju življenja.

Na teh načelih, po Leonovi okrožnici »Rerum novarum«, sloni v glavnem ekonomsko socialni red. Okrožnica Leona XIII. je dala pobudo številnim nastopom za živo in učinkovito socialno akcijo in ne brez razloga, pravi Janez XXIII. v »Mater et Magistra«, je Leonova okrožnica priznana kot Carta Magna ekonomske socialne obnove moderne dobe.

Dragi Marijini častilci!

Bliža se naš skupni praznik, ki ga bomo tudi letos z vso slovesnostjo obhajali na Opčinah v nedeljo 10. septembra. Zvesti svoji obljubi, ki smo jo dali nebeški Materi pred trinajstimi leti, ob priliki nenege romanja po naših župnijah, se bomo udeležili procesije, v zavesti da s tem javnim nastopom pokažemo svojo neomejeno vero v Boga in damo tudi pogum malodušnim.

Te vsakoletne Marijine proslave so vsi potrebni, ako hočemo tudi za naprej pod Marijinim varstvom vztrajati v dobrem in z novimi močmi kljubovati vsem nevarnostim, ki nam pretijo od strani brezboštva in mlačnosti. Potrebni smo novega ognja, ki nas bo ogrel v ljubezni do Boga in do bližnjega. Ob lepem spominu vseh dosedanjih proslav in okrepitvi od letošnjih, se bomo vrnili domov polni navdušenja in svetega veselja.

Spored bo isti kot lansko leto. Držimo se točno navodil, ki bodo dana ob pravem

Novi slovenski univerzitetni profesor v ZDA

Dr. Jože Planinšič, ki je dokončal pravno fakulteto v Ljubljani ter doktoriral iz političnih ved v Rimu, je po preselitvi v Ameriko dokončal tam še podiplomske študije na univerzi v Chicagu. V jeseni bo začel predavati politične vede in rusščino na katoliški univerzi Duquesne v Pittsburgu.

Notranjščina samostana v Betlehemu

ZORA PISCANCEVA:

Obisk pri Kersteinovem očetu

Sv. Višarje so čudovit kraj. Sama nebeška Mati si jih je izbrala za svoj prestol. Poleg naravnih lepot skrivajo v sebi tisočere skrivnosti. Srečujejo se sorodne duše in prijateljstvo, sklenjeno na tem blaženem kraju, traja vse življenje. Iskrene in čiste so kot gorski zrak, ki ga tu vdihavamo, močne kot granitne gore, ki jih obkrožajo. Rod za rodom prihaja na Višarje, leta in desetletja bežijo, a zdi se, da ne za vse enako.

»Gospod Kerstein, ali me še poznate?«
Isti je kakor pred desetimi leti, ko sem prvič priromala na Višarje, le za spoznanje upognjen. Izpod naočnikov gledajo žive, dobre oči, ki so ohranile svojo otroškost kljub visokim letom. Zaviha si brke, nato pa se čez ves, še sveži obraz, razlije topel nasmeh. Oči se mu ovlažijo; ob roki mi poda v pozdrav in me mehko potrepnje po rami.

»Oh, kdo bi vas ne poznal, saj ste naša!« Cloveku je, kot da bi prišel domov.
»Glej, Mojca, kdo je prišel?«
Tudi hči Mojca je nekoliko upognjena, a ne od let, saj se ji za krilo držita dve, a ne čisto mali deklici. Delo in skrb jo priganjata, da je kot mlada srna vedno pripravljena na ponovni skok. Pristrčno se pozdravimo, kot se pozdravljajo le sestre in bratje med seboj.

»Sami ste?« Včasih vas je bila tako velika družba.
»Letos smo se vsi nekam raztepli. A Višarje so vedno iste in nas čakajo.«
»Sedite, sedite, se bova kaj pomenila, Mojca pa bo medtem skuhalo čaj.«
»Tako, očka, pa z limono, kaj ne?« Ni se pozabila na mojo navado. Kar toplo mi je pri srcu ob tem.

Gospod Kerstein me gleda z očetovsko dobrotostjo.
»Pri vas so se leta ustavila, gospod Kerstein, vedno isti ste.«
»Niso se ne ustavila. Prihodnje leto, na praznik sv. Treh kraljev jih bom imel že osemdeset. Kar dosti jih bo. Pa vesel sem, da sem od teh let že 33 poletij preživel tu gor pri višarski Mariji. Najstarejši Višarčan sem, in če ućakam leta moje mame, jih bom imel 93.« Potem počasi nadaljuje, kakor da bi uganil mojo radovednost.

»V najlepših moških letih sem prišel na Višarje in se tu ustanovil. Bilo je to leta 1927. Leto prej je goriški nadškof Sedelj posvetil prenovljeno cerkev, ki je bila v prvi vojni porušena. Tudi na mestu, kjer sedaj stoji moja hišica, je bilo eno samo pogorišče. Začel sem in z božjo pomočjo tudi dokončal težavno delo. Takrat ni bilo še vzpenjače, pota zelo slaba in sneg se je držal kar tja do srede pomladi. Delal sem in mislil na svojih petero hčera, ki bodo tu gor imele svoj dom in tudi zaslužek v poletnih mesecih.«

Gospa Mojca mi je že prinesla čaj. Tako je dober, kot se pije samo na Višarjah. Počasi ga srkam in poslušam g. Kersteina. Mogočni beli skladi Montaža so tik pred menoj, čisti in sveži kot najlepše veliko-nočno jutro.

»Živo se še spominjam prvih romaric, ki so se ustavile v moji koči. Bile so to barkovljanske perice, ki so odprle pot še drugim Tržačanom in tudi Barkovljanom.« Ganotje me že stiska za grlo, sluhim kaj bo sedaj povedal.

»Koliko smo v tej sobi že prepevali! Pa nikdar ne tako lepo kot takrat, ko je še vaš brat hodil na Višarje. Ah, tisti moj slavček!« Solze mu tečejo po licih, ko nadaljuje, jaz in gospa Mojca pri štedilniku si tudi briševa solze. Nikjer na svetu mi ni brat tako blizu kot tu, pri teh dobrih

ljudeh, na tem blaženem kraju.
»Glejte, tam na klopi za mizo je sedel in prepeval. Se kot bogoslovec je prihajal vsako leto k nam s svojimi sošolci. Soba se je tresla od njihovega petja. Ah, to so bile zame najlepše višarske ure. Najrajši je prepeval tisto „Zabučale gore...“. Tudi meni je najdražja pesem. Pa ne zamerite, žalostim Vas,« se opravičuje, ko opazi moje solze. Svojih sploh ne čuti.

»Ne, ne, kar pripovedujte, to že spada k višarskim obredom in brez tega bi moje romanje ne bilo popolno.«
»Razumem, razumem, spomini so lepi, pa četudi režejo v srce. Vedno sem imel duhovnike najrajši. Skoro da ni slovenskega duhovnika ne na Goriškem ne na Tržaškem, ki bi ne bil že tu v tej moji koči. Mnogi so že z Vašim bratom v večnosti, drugi daleč po svetu, nekateri pa še vedno zvesto, vsako leto prihajajo na Višarje in me obiskujejo, pa čeravno so že doktorji, monsignorji in kanoniki. Da, rad jih imam, ker so vsi tako preprosti. Resnično dobri ljudje ostanajo vedno taki.«

Iz cerkve pravkar prihaja umetnik Tone Kralj. Od barv vsa zamazana halja, osiveli lasje in močan obraz, vse na njem je preprosto in iskreno.
»Vidite, da nisem zgrešil. Kako domač in prijazen je ta gospod, pa čeravno tako velik umetnik. Vam je všeč sedaj naša cerkev?«

»Lepa je, kot da bi jo čudežni umetnik priklical v novo življenje.«
»Tudi meni je všeč. Barve so sedaj tako žive. Prej sem jih komaj razločil. Mati božja je dobila ob svoji 600-letnici najlepši okras. Vsi občudujejo sedaj našo cerkev, ne samo mi Slovenci, tudi Avstrijci in Italijani.«

»Letos vam občudovalcev res ne manjka.«

Kino in otroci

Vsak dobro ve, da je treba otrokom posvečati posebno pažnjo, kadar doraščajo. Treba jih je skrbno vzgajati in indirektno vlivati v njih mlada, še nepokvarjena srca resnične življenjske vrednote, čut poštenega in človeka vrednega življenja. Oblikovati je treba njih značaje in jih usmerjati na pravo pot. Vsakdo tudi dobro ve, da to ni lahko delo. Če imajo z ene strani vzgojitelji polno vzgojnih sredstev, ki so jim velik pripomoček pri izvajanju njihove dolžnosti, je z druge strani tudi res, da preži človeku na vsakem voľgalu nevarnost: današnja doba je polna skušnjav, pred katerimi se je treba ne-nehno boriti.

Televizija, kino in tisk predstavljajo danes odlična vzgojna sredstva; toda prav tako lahko zavajajo mladega človeka na zgrešena pota. Kino je morda zaradi svojega lahkega in sugestivnega jezika najbolj priljubljena zabava za vsakogar in prav tako za otroke. Zanje je v kinu vse lahko: sprejemajo ga enostavno. Za njihove mlade duše je v filmu vse resnično: trpijo in se veselijo z junaki, ki so jim simpatični. Film, prav zaradi svoje tehnične zgradbe, popolnoma zadovoljuje njihovo domišljijo: ni treba, da se razumsko najmanj potrudijo, kajti film jih predvsem zabava. In to se zgodi zato, ker otroci še nimajo konkretnih izkušenj, malo zaradi njihovih mladih let, malo zaradi

»Vsako poletje prihaja gor veliko romarjev, a toliko kot letos, jih res nisem še videl. Največ je seveda Slovencev in Koroscev. Mnogo k temu pripomore tudi vzpenjača. Seveda je še vedno najlepše romanje na Višarje le peš. A mi stari bi ne prišli več na Višarje, če bi vzpenjače ne bilo.«

Na cerkvenih vratih je nastal prepir. Mlada gospa v razgaljeni poletni obleki glasno protestira, ker ji je duhovnik prepovedal vstop v cerkev. Hoče na vsak način govoriti z župnikom svetišča.

»Zal,« pravi resno gospod Kerstein, »nam je vzpenjača tudi to prinesla. Mnogi prihajajo gor le kot turisti, za zabavo, in če mimogrede pogledajo še v cerkev, je še tisti obisk neroden. Mestne razvade so prodrle tudi do nas. Mati božja bi morala včasih kar obe občiti zapreti.«

»Moderne pridobitve imajo vedno svojo dobro in slabo plat.«
»Ze, mi bi na primer ne imeli še električne luči, če bi vzpenjače ne bilo. Ste videli, kako je lepa naša cerkev, če jo gledate ponoči iz Zabnic? Kot razsvetljen Marijin prestol na gori je.«

»Res lepa, a zame so bile še lepše višarske zvezde, sedaj so spričo te moderne svetlobe obledele. Zaman sem jih sinoči iskala.«

Pri cerkvi je tedaj zazvonilo k blagoslovu. Mali dve, Zalka in Mojca, sta že prihiteli k staremu očetu. Vsaka od ene strani sta ga prijeli za roko.

»Moram iti, pa se bova še pozneje kaj pomenila.«
»Seveda, saj grem tudi jaz.«

Počasi stopa preko ozke ulice na drugo stran k cerkvi. Poleg njega veselo drobita mali deklici. Starost, ki se nagiba že v pokoj, in komaj vzcvela brezskrbna in vesela mladost.

Tudi jaz poklekнем pred oltarjem višarske Marije. Tu pri njej smo vsi otroci.

(Članek je bil napisan lani za 600-letnico svetovišarske božje poti. - Ured.)

tega, ker nimajo še samostojnega življenja in ne znajo še po svoje misliti. Pogrešajo torej kritično sodbo: sprejmejo vse, od najneverjetnejših dogodkov do nemogočih položajev. Sam filmski ritem ustreza njihovim bujni domišljiji, ki se tako popolnoma sprosti.

Problem kina je mnogo težji in mnogo bolj pereč za otroke kot za odrasle. Ta problem se razodeva še posebno v današnji dobi, ko lahko obiskujejo otroci vse kino dvorane in vidijo vsakovrstne filme, tudi take, ki so komaj primerni za odrasle, kaj šele zanje! Na žalost je malo takih filmov, ki bi bili bogati na pozitivnih vrednotah in bi tako služili kot dober zgled. Psihologija uči, da zapusti film v otroku dva različna vtisa: hipnega (ta je majhne vrednosti) in tistega, ki se pojavlja šele pozneje in je zato važnejši, ker se je vsedel v podzavest otroka. Naloga vzgojitelja je, da zbere zato primerne filme: take predvsem, ki nosijo v sebi pozitivne vrline in ki so tehnično dobro izdelani. Ne smemo namreč misliti, da se bo otrok zadovoljil s površnimi filmi. Tudi on zna že ločiti, kaj je lepo in skrbno pripravljeno in kaj nemarno ter površno.

Prost prevoz otrok v šolo

predvideva italijanski šolski minister Bosco. Stroške bi plačevala država za otroke do 14. leta, ki se morajo voziti iz domače vasi v kak bolj oddaljeni kraj, ker doma nimajo nižje srednje šole.

je človeka, ki so se ga v vsej Nemčiji najbolj bali.

Bilo je nekega popoldne v marcu leta 1939. Pred palačo se je ustavljal luksuzen avto. Iz njega je stopil človek srednjih let, precej debel, in zdelo se je, da se niti od daleč ne zaveda, pred kakšno hišo stoji. Stopil je k vhodu in mirno dejal straži, da hoče govoriti s Himmlerjem, poveljnikom Rajha.

»Kako, prav s poveljnikom hočete govoriti?« ga je straža neverno in sumljivo pogledala.

»Pa prav z njim,« je odvrnil Kersten. Straža je zapisala obiskovalčevo ime in izginila v notranjosti. Malo zatem se je pred Kerstenom pojavil častnik v črni uniformi SS. Dvignil je roko in rezko pozdravil: »Heil Hitler.«

»Dober dan, gospod,« je odvrnil neznan prišlec in se vljudno odkril. »Pojdite za menoj,« je tedaj ukazal častnik. Njegov glas je sedaj bil prijazen in poln spoštovanja. Ko so se za njima zaprla velika vrata, so se straže neverno pogledale. Nihče ni mogel doumeti, kaj se je pravzaprav zgodilo.

Pripravljen je načrt

za povezavo Francije in Anglije preko Rokavskega preliva. Gre pravzaprav za dva načrta; eden predvideva izgradnjo predora pod morjem, ki bi bil dolg približno 50 km; drugi pa zagovarja izgradnjo velikega mostu od Calaisa do Doverja. Čez most bi vozila železnica in avtomobilska cesta. Širok bi bil 300 m, višina nad morsko gladino bi znašala 70 m. Oba načrta sta sedaj gotova. Gre le za to, katerega bodo izbrali. Vse kaže, da bo zmagal drugi, ki ima večje prednosti pred predorom.

Pred Združenimi narodi

se je v ponedeljek začelo izredno zasedanje Generalne skupščine, da razpravlja o sporu med Tunizijo in Francijo zaradi Bizerte. Tunizijski zastopnik je zahteval kratko malo umik francoskih čet iz Bizerte. Drugi delegati, zlasti afroazijski in ruski, so ga podprli. Razprava se je naslednje dni nadaljevala, četudi se francoski delegat razprav ne udeležuje in četudi je Francija izjavila, da se odločb Generalne skupščine ne bo držala. Proti koncu tedna bo najbrž prišlo do glasovanja o resoluciji, ki so jo predložile afroazijske države.

R A Z N O

»Echo II« je preletel nebo

Iz Pavie poročajo, da je pet večerov zaporedoma, začenši s 17. avgustom, preletel nebo svetel predmet in sicer satelit »Echo II«. Bil je tako svetel, da so ga vsi lahko videli s prostim oćesom. Plul je po nebu okrog 15 minut kot svetla zvezda prve velikosti. Zanimivo je, da se je vse te večere prikazal dvakrat v presledkih 2 ur.

Otroci — žrtve nesreč

V zadnjem času so smrtno nesreče med otroki zelo pogoste in večnemu »zakaj« tu res ne vemo odgovora. Le v nam nedoumljivih božjih načrtih so te nedolžne žrtve neprecenljivega pomena in vrednosti.

V južni Italiji v Aversi se še ni poleglo razburjenje in val splošne žalosti, ki je zajela vse prebivalce ob strašni smrti devetero nedolžnih otrok. Najstarejši izmed njih, 14 letni Vincenzo Brusciano, je dobil nekje veliko 30 kg težko granato. Pripeljal jo je na dvorišče, kjer se je okrog njega zbralo osem otrok. Razumljivo, da so začeli razbijati po granati, ki se je v hipu, ko je do skupine otrok prišla še neka 60 letna ženska, razletela in strašno razmesarila to žensko in vseh osem otrok. Osemletnega Antona Volpija je tako razkosala, da so šele drugi dan ugotovili, da je tudi on med žrtvami. V Aversi in okolici je zavladala splošna žalost in pogreba se je udeležilo kakih 20.000 oseb. Pogreba so se udeležili tudi predstavniki oblasti s prefektom iz Caserte na čelu.

Drugi pet otrok je izgubilo življenje ob izlivu reke Labe, ob trčenju dveh ladij, poljske »Kilinski« in britanske jachte »Tammy-Norie«. Pet otrok, ki so se nahajali na britanski jahti, je utonilo, medtem ko so se ostali potniki rešili.

Nadvse žalosten dogodek je v soboto 19. avgusta razburil toskansko obmorsko mesto Livorno. 32 letna Vera Sbietti, žena uslužbenca socialnega zavarovalnega zavoda, je v blaznosti zadušila dva otroka, Giovannija, ki je imel osem let, in komaj 30 mesečno Bianco Roso.

Neznanec, ki je pravkar stopil v palačo, ni bil namreč prav nič podoben obiskovalcem, ki so navadno sem zahajali: bili so to častniki, visoki policijski funkcionarji, tajni agenti in kar je temu podobnega. V tem človeku pa ni bilo ne prikritega strahu in niti ne hlapčevske priljubljenosti. Bil je to samo navaden državljani, vaje mirnega in rednega življenja, pred katerim se je vsak človek rad odkril.

Poglejmo, kaj se je godilo v notranjosti palače.

Častnik je obiskovalca vodil po zelo dolgih hodnikih, po sobanah polnih vojakov, po silno dolgih stopnicah in nazadnje še po nekem hodniku. Na koncu tega hodnika so se odprla vrata in pojavil se je sam Himmler, ki je neznanca tukaj pričakoval. Bil je to zelo suh človek ozkih ramen. Obleden je bil v uniformo generala SS. Njegove temnosive oči so bile obkrožene z jeklenimi naočniki. Takoj je Himmler s svojo suho roko zagrabil Kerstena in ga povlekel v svoj urad.

»Hvala Vam, gospod doktor, da ste prišli,« je v eni sapi dejal. »Mnogo sem že

Radio Trst A

Teden od 27. avgusta do 2. septembra 1961
Nedelja: 9.30 Slovenski zbori. — 10.00 Prenos maše iz stolnice sv. Justa. — 11.30 Oddaja za najmlajše: »Zgodba o prebrisanem kmetu«. — 12.15 Vera in naš čas. — 14.45 15 minut z »Veselim planšarji«. — 18.00 Turistični razgledi. — 21.00 Iz zbirnice slovenskih narodnih pesmi: (48) »Gitre, godci in ples«. — 21.25 Hindemith: Kvartet št. 2 v C-duru, op. 16.

Ponedeljek: 19.30 Znanost in tehnika: »Dobre in slabe strani automatizacije«. — 20.30 Wolf-Ferrari: »Stirje grobjani«, opera v treh dejanjih.

Torek: 18.30 Vodopivec: »Jesenski ognji«, Orkester Radiotelevizije Ljubljana. — 19.00 Glasbena skrinjica, oddaja za mladino. — 19.30 Zivljenja in usode: »Edith Piaf, pariški slavček s strtimi perutmi«. — 21.00 Alpske legende: »Misurinsko jezero«. — 21.30 Pianist Gyorgy Cziffra igra skladbe Beethovna, Schumanna, Mendelssohna, Chopina, Debussyja, De Falle in Cziffre.

Sreda: 18.30 Beethoven: Simfonija št. 7 v A-duru, op. 92. — 19.10 Koncert tenorista Janeza Lipuščka, pri klavirju Danilo Svára. — 19.30 Zgodovinski sprehodi po tržaških ulicah in trgih: (8) »Ob morju: Corso Cavour, Riva Tre Novembre in Riva Mandracchio«. — 21.00 »Krokodili«, drama v treh dejanjih.

Četrtek: 19.10 Folklor z vsega sveta. — 19.30 Na vakance! Beleške študentom na počitnicah. — 21.00 Znani dirigenti: Erich Kleiber, Richard Strauss.

Petek: 19.30 Obletnica tedna: Plinij Mlajši, zagovornik krščanstva pred 1900 leti. — 21.15 koncert operne glasbe. — 22.00 Garibaldinski pisatelj: (8) »Giuseppe Bandi«.

Sobota: 15.30 Tržaški obiski: (8) »Barkovlje«. — 15.50 Italijanske ritmične popevke. — 18.30 Iz del slovenskih skladateljev. — 19.00 Operne uverture in mediere. — 19.30 Zena in dom. — 20.40 Zbor Jacobus Gallus. — 21.00 »Vrata morajo biti odprta ali zaprta«, enodejanka.

Miro Cerar evropski prvak

Na mednarodnem tekmovanju v orodni telovadbi v Luksemburgu je Slovenec Miro Cerar dosegel največ točk in odnesel prvo odlikovanje. Tako je postal najboljši telovalec cele Evrope. Ob povratku v Ljubljano so mu priridili lep sprejem. — Lani je na olimpijskih igrah imel nekoliko smole in je zasedel šesto mesto.

Umrj je kipar Jaka Savinšek

V Kircheimu pri Würzburgu v Nemčiji je nenadoma umrl kipar Jaka Savinšek. Tam je delal na mednarodnem simposiju kiparjev kot zastopnik Jugoslavije. Rodil se je leta 1922 v Kamniku. Kot kipar se je uveljavil po drugi vojni. Med drugimi deli je izdelal tudi kip Juliju Kugyju, ki stoji danes v Trenti ob začetku vzponov ceste na Vršič. Mnogi naši obiskovalci Trente in izvirov Soče so ta kip gotovo že občudovali.

ZA DOBRO VOLJO

Tekma za vesolje

Ameriško vseмирsko odposlanstvo prispe na luno in prvega prebivalca, ki ga srečajo, nagovorijo takole: »Ustanovili bomo tukaj vseмирsko medplanetarno postajo za nadaljnje prodiranje v vesolje.«
»Ze, že, toda veste, pred vami je šel tod mimo neki debel možakar (Hruščev), ki je dejal, da bo tukaj rastle koruza,« je dejal prebivalec Lune.

Mož s čudežnimi rokami

ZGODBA IZ ZADNJE VOJNE

Ta čudoviti mož se je imenoval Feliks Kersten. Bil je zdravnik, oziroma terapevt, ki je uspel, da je s svojo znanostjo izredno vplival na enega najbolj osovraženih mož sodobne zgodovine. Ta mož se je imenoval Henrik Himmler, desna roka Adolfa Hitlerja v zadnji svetovni vojni in za njim najmočnejša roka v tretjem rajhu. S Himmlerjem je zdravnik Kersten prišel v stik. Mesece in mesece je hodil k njemu v tistih petih letih od 1940 do 1945. Z izredno taktiko in pogumom je ta zdravnik reševal ljudi, ki so pri Himmlerju in Hitlerju bili zaprti pri smrti. Svetovni judovski kongres je Kerstenu priznal, da je gotove smrti rešil nad 60.000 Judov; kako veliko je pa število rešenih Holandcev, Poljakov, Fincev in Norvežanov, ki jih je rešil, pa nihče

ne ve in tudi ni mogoče točno izračunati. Kerstenovo čudovito življenje in delovanje je opisal pisatelj Jožef Kessel. Leta 1960 pa je to delo bilo prevedeno v francoščino in je pri občinstvu zelo velikanski uspeh. Prav zato hoćemo tudi tu na kratko povedati nekaj važnejših dogodkov tega čudovitega moža s čudežnimi rokami.

Velikanska palača št. 8 v ulici Prince Albrechta se po svoji zunanosti ni v ničemer ločila od drugih palač, ki so stale v Berlinu pred drugo svetovno vojno. Bila je to velikanska siva hiša, polna zastav s kljukastim križem. Razlikovala se je od drugih samo po tem, da je pred njo noć in dan stražila obožena straža. Če si opazoval tiste, ki so hodili tam mimo, si videl, da so vsi pospešili korak in hiteli, da bi čimprej izginili izpred oči mrki straži in še bolj mrkemu poslopju. Kaj je bila ta palača, ki je vzbujala tako grozo in kdo je v njej stanoval? To je bilo stanovanje Henrika Himmlerja, poveljnika in absolutnega gospodarja Gestapa, to

je človeka, ki so se ga v vsej Nemčiji najbolj bali.

Bilo je nekega popoldne v marcu leta 1939. Pred palačo se je ustavljal luksuzen avto. Iz njega je stopil človek srednjih let, precej debel, in zdelo se je, da se niti od daleč ne zaveda, pred kakšno hišo stoji. Stopil je k vhodu in mirno dejal straži, da hoče govoriti s Himmlerjem, poveljnikom Rajha.

slišal o Vas in o Vaših sposobnostih. Poklical sem Vas pa, da mi malo ublažite te strašne bolećine, ki jih ćutim v želodcu. Zaradi njih ne morem ne sedeti ne stati in niti ležati.« In še je nadaljeval Himmler: »Noben nemški zdravnik mi ni mogel pomagati. Toda zagotovili so mi, da Vi imate izredne uspehe tam, kjer drugi nič ne dosežejo. Ali mislite, da mi boste lahko pomagali?«

Zdravnik ni odgovoril. Motril je svojega bolnika in si mislil: To je torej človek, ki se ga v vsej Nemčiji tako strašno bojijo. V tej mali glavi se je porodilo na tisoće satanskih načrtov, ki so mućili toliko ljudi po jećah in koncentracijskih taborišćih. Toda v tistih odurnih in rezkih potezah je zdravnik bral še nekaj drugega, kar je tako dobro poznal: človeško preplašenost in strah pred bolećnijo. Pogledal je nato malo okrog po sobi in dejal: »Gospod poveljnik, ali bi se lahko ulegli na tale divan?« Himmler je naglo ubogal. Kersten pa je vzel bližnjo stolicu in se usedel poleg njega.

(Se nadaljuje)

Marijanski shod na Opčinah

Avgust se nagiba h koncu in zopet je blizu druga septembrska nedelja, dan našega skupnega marijanskega shoda na Opčinah. Leta 1949 smo imeli prvi marijanski shod, tako letos prirejamo že trinajsto veličastno procesijo, gotovo največjo in najlepšo daleč naokrog. Neki delavec nam je pred dnevi svetoval, naj vendar tudi omenimo, da smo vsa leta od 1949 dalje vedno imeli na drugo septembrsko nedeljo krasno sonce in tako se je mogla velika procesija vedno nemoteno vršiti. To danes radi zapišemo, v želji in upanju, da bo tudi letos lepo vreme, važen zunanji pogoj za uspeh praznika.

Vabimo vse župnije openskega dekanata, vabimo vse naše Bogu in narodu zveste rojake iz mesta Trsta, vabimo drage sode iz devinskega dekanata, pridite tudi letos na naš skupni marijanski shod, da skupno počastimo fatimsko Kraljico, da skupno prosimo, da skupno zadoščujemo, da skupno hvalimo vsega našega Boga — po Mariji, Srednici vseh milosti!

Točen spored bo objavljen v naslednji številki Kat. glasa in na posebnih letakih. Sedaj bodi naša velika skrb: veliko govorimo, vabimo vse dobro misleče rojake, da se resnično zopet vsi zgrnemo v močno procesijo, ki naj bo trinajsta velika javna izpoved vere vseh tržaških Slovencev od Miljskih hribov do Devina!

Obisk v Agordo

Trst, 21. avgusta 1961.

Na vladno vabilo slovenske Vincencijeve konference sem se z veseljem odpravil v nedeljo na izlet v Agordo. Zanimalo me je videti, kakšne so danes naše počitniške kolonije, če jih je še možno primerjati s tistimi, katerih smo se sami kot otroci udeleževali in zlasti sem želel prisostvovati kolonijki maši, ki je bila na izletniškem programu. Bralci Katoliškega glasa vedo, da iz teh kolonij poročam o cerkvenih pevskih zborih na Tržaškem, zato mi tega posebnega zanimanja ne bodo zamerili.

Maša med slovensko mladino v Agordu je bila pravo doživetje zame in za vse izletnike. V majhni podružni agordski cerkvi je bila prisrčno topla in zbrana pobožnost. Zdi se, da med tržaškimi dekletki v Agordu ni niti ene, ki bi bila brez poslušala, kajti med mašo so lepo in ubrano pele prav vse, niti ena ni izostala, kot bi med seboj tekmovala v molitvi in petju. Kaj je lepšega, kot da v cerkvi prisluhneš lepeu otroškemu petju! — Ob tej misli, se mi rodi vprašanje: kje so ta dekleta (in tu mislim zlasti na starejše), ko so doma? Naši zbori pogrešajo mladih energij, tukaj jih je pa v izobilju. Iz semena se razvije rastlina in iz te drevo, ki obrodi sad. Zato bi vsa ta dekleta iz srca rad povabil k nadaljevanju začete poti: vzgajajte svoje glasove, gojite lepo petje in to lahko storite po naših cerkvenih zborih.

Po maši se nam je nudila prilika, da se поблиže seznanimo z vsakodnevnim življenjem v tej prekrasni gorski koloniji. Otroci žive v lepi moderni stavbi, za katero bi na prvi pogled rekli, da je gosposka vila, če te napis ne bi opozorilo, da je to počitniška kolonija. V jedilnicah, kjer je bilo kosilo, si lahko videl preprosto, a funkcionalno opremo in izredno dobro oskrbo. Kosilo je bilo bogato in okusno, znak da imajo v kuhinji izbrano osebje. Po spalnicah in ostalih prostorih v hiši si lahko povsod opazil največji red in čistočo. Ko smo se zbirali na prostornem dvorišču, da bi prisluhnili petju in raznim točkam, ki so jih otroci pripravili za svoje starše, sem videl nekaj, kar je pritegnilo mojo pozornost. Neko dekletce je sladkosnedno odvijalo bombon za bombonom in nato pridrževalo ovojnico v roki. »Zakaj držiš tiste papirčke v roki,« ji reče mati, »odvrzi jih!« Otrok odvrne: »Za papirje in smeti imamo košče, ne smemo jih kar tako razmetavati.« Komentar matere in okolistoječih: »Doma si kaj takega ne bi pomišljala.« To je pa moč vzgoje v skupnosti, ko ena ne bi marala zaostajati za drugimi v marljivosti, pridenosti in vedenju. Za otroke je res sreča, če morejo preživeti mesec dni v tako lepem okolju, sprehajati se po gozdovih, peljati se na daljše izlete, živeti v brezskrbnem veselju.

Zdaj je v koloniji približno 100 deklic, za katere skrbi 13 izbranih ljudi. Vodstvo je v rokah gđ. rav. Cvetane Paljk. Dan bi zanjo moral imeti 30 ur, da bi si lahko dobila trenutek oddiha. Prav tako mora

biti zaposlena gđ. ekonomkinja Pierina Blažina, saj skrbi za več ko sto ljudi in vsakdo ima svoje posebne zahteve, katerim skuša po možnosti ugoditi.

Proti večeru so starši odhajali z Agorda pod vtisom, da je vsakdo obiskal svojega otroka na počitniškem letovanju, ne pa v koloniji, kot smo jo nekoč pojmovali. Zato se tembolj čudim tistim staršem, ki si še delajo pomisleke, ali bi poslali svoje otroke v kolonije. Kolonija v Agordu je tako dobro oskrbljena, da praktično nadomešča otrokom očeta in mater za vse tiste dni.

Gospodični Malalanovi, ki je izlet pripravila in vodila, srčna hvala tudi v imenu vseh izletnikov za izredno lepo doživetje.

Jurij Slama

Prve tri seje akademskega sveta

Na prvi in drugi seji akademskega sveta tržaške univerze so svetovalci overovili mandate spornega sedeža, za katerega se potegujeta UGI (levica) in GNT (monarhofašisti). Zaenkrat pripada sedež UGI, ki pa je razbita na dva dela zaradi izstopa republikanskega predstavnika, ki ustavlja lastno skupino z drugimi pristajši levega centra. Predstavniki organ je še potrdil imenovanje svojih predstavnikov pri visokošolski podporni ustanovi in izrazil vrsto koristnih pobud za delovanje študentskega doma in menze.

V petek 18. t. m. bi bili morali voliti tribuna in ožji odbor. Najprej je predstavnik katoliške skupine »Intesa« zagovarjal sodelovanje z listo UGI, v kateri so socialisti, komunisti in titovci. Naznanil je, da misli nova koalicija izdati nekaj številčk lista »Ateneo Nuovo« in tako zainteresirati javnost za visokošolske probleme. Dejal je tudi, da bodo bolje uredili CUA (podporno ustanovo) in kulturne centre. Slovenski predstavnik liste Adria bo podal izjavo na prihodnjih sejah.

Iz tega je razvidno, da se mislijo levičarji — med njimi so tudi slovenski — povezati z demokrščanskimi študenti, samo da pridejo v vodstvo tribunata. Za to se imajo predvsem zahvaliti širokogrudnosti, ali bolje popustljivosti ital. katoliških visokošolcev, ki se morda ne zavedajo dovolj jasno, kam bi zajadrali, če bi prišlo do kombinacije UGI-Intesa. Na visokošolskih sejah bi se tako ne govorilo več toliko o stanovskih problemih, ampak o Berlinu, Alžiriji itd. Tako vidimo, da si znajo socialkomunisti tudi po občutnem volilnem porazu čudovito pomagati. Čudno je pri tem to, da demokrščanski visokošolci ne najdejo nikakih moralnih ovir za tako nepotrebno sodelovanje z marksisti.

Lista »Adria« prav gotovo ne bo pod-

Vrnil se je iz Lurda vlak bolnikov

Pretekli petek se je vrnil v Gorico vijoličasti vlak, ki je pripeljal iz Marijinega mesta Lurda bolnike, ki so se pred tednom dni polni upanja podali na to dolgo pot. Prvič se je letos organizatorjem posrečilo, da so pripravili vlak, ki je predstavljal tri province, Trst, Gorico in Videm, medtem ko so vsa prejšnja leta organizirali bolniški vlak Treh Benečij. Skupno je z vijoličastim vlakom potovalo v Lurd 627 oseb, od teh 300 bolnikov. Iz goriške občine je odpotovalo 74 oseb, in sicer 23 bolnikov, 13 bolničark, 35 romarjev in trije duhovniki. Goriško skupino je vodil stolniški kaplan Enio Tuni. Celotno romanje pa je bilo pod vodstvom tržaškega škofa Santina, ki je ob povratku izrazil svoje zadovoljstvo nad dobro pripravljenim in uspešnim romanjem. Fizično trpljenje bolnikom ni bilo odvzeto, vendar so se vsi vrnili domov duhovno bogatejši in pripravljeni še nadalje trpeti za kraljestvo Kristusovo na zemlji.

Duhovne vaje za fante

»Svojega življenja si le oskrbnik; daj življenju bogate vsebine — postani osebnost!« To je bilo geslo letošnjih duhovnih vaj za fante in glavna vsebina pridig, ki jih je imel g. Ciril Demšar. Dvaindvajsetim fantom, pretežno študentom, ki so letos prisostvovali, bodo te besede za ve-

pirala kake povezave med temi silami. Po drugi strani so levičarji pri UGI zapisali, da slovenski študentje nimajo nobene možnosti, da bi samostojno reševali svoje probleme s kako etnično kombinacijo, ampak edino le v grupaciji UGI, ki predstavlja »najbolj veljavni faktor demokracije in miru«.

»Adria« se zavzema za resnično demokratično sodelovanje in je za resnično demokracijo pri upravi skupnih fondov, zavrača pa kakršenkoli desničarsko skrajni ali levi frontizem. Kar se tiče slovenskih levičarjev, nas zanima tole: Ali je sedanja njih povezava v skladu s kričavim programom, na katerega so se sklicevali pri volitvah in nas napadali, ker smo samostojno slovensko nastopali?

Resnicoljubnost nam je narekovala, da smo se dotaknili dejstev, katerih širša javnost morda ne pozna. Upamo tudi, da bo mogoče razgovor za slovenske študente postaviti na resnejšo podlago v korist nadaljnjih uspehov vseh slovenskih akademikov, ki se ne mislijo predati pokroviteljstvu tujih list.

m. u.

Novo delo Pavla Merkuja na jesenski simfonični sezoni

Na prihodnji jesenski simfonični sezoni, ki bo prve dni septembra, bo tržaški filharmonični orkester izvajal novo delo tržaškega skladatelja slovenske narodnosti Pavla Merkuja: koncert za klarinet in orkester. Solistični del bo izvajal klarinetist Giorgio Brezigar, prvi klarinetist v »Verdiju« in skladatelj znanega Tria »Ars nova«. Skladatelj Pavle Merku je cenjen v tržaških glasbenih krogih. Na mednarodnem polju se je uveljavil s plesom na Brechtovo besedilo in orkestralnim koncertom, katerega so izvajali v zadnjem času v Montecarlju, Ljubljani in Hamburgu.

Na jesenski simfonični sezoni, ki je izrazito folklornega značaja, bo igral v Trstu jugoslovanski violinist Bravničar, učenec velikega Davida Oistracha, ki ga smatrajo za velike evropske koncertne obete.

Peče

V Marijini cerkvi na Pečah nad Boljuncem se je na Veliki Šmaren nabralo izredno lepo število ljudi, še posebno v popoldanskih urah. Razen običajnih romarjev, ki redno prihajajo na Peče, je bilo opaziti tudi precej novih obrazov.

Tako smo tudi pri tej Marijini maši v splošni »memento« položili na pateno vse potrebe našega naroda, vesoljni cerkveni zbor ter da bi se kmalu izpolnila velika obljuba zmage Marijinega brezmadežnega Srca.

Medtem ko se je nad Miljami zadnji lunin krajec nagibal proti morju in je Večernica prijazno mežikala nad Dolino, smo s pomilovanjem gledali na vso veliko množico ljudi, ki je napolnila vse gostilne ob cesti in po vaseh, da se je omamljala ob hrupnih zvokih glasbe, vina in kdo ve še česa. Pri tem pa ni bila niti polovico tako srečna kot mi, ki smo pod zvezdnatim nebom poslušali murne in škrzate, ki so tako ljubko in tako zastoj slovesno koncertirali v travi...

datki obmejnega prometa, ki so res vse omembe vredni: od 20. avgusta 1955 do 31. julija 1961 je prešlo mejo od Trbiža do Sv. Jerneja v Istri 33.626.887 oseb obeh področij. Italijanske oblasti so izdale 519.739 prepustnic, od teh 154.813 samo v tržaški občini.

Poroka

Pretekli ponedeljek sta se v Gorici v Cerkvu Sv. Duha na gradu poročila gđ. Ileana Ferlat, profesorica na slov. višji gimnaziji v Gorici, ter g. Borut Kakes iz Nabrežine. K lepemu obredu se je zbralo lepo število sorodnikov in prijateljev, ki so novoporočencema spremili na tej življenjsko važni poti. Poročil ju je stolni vikar Kazimir Humar. Novoporočencema iskrena voščila!

Seja občinskega odbora

V četrtek 17. avgusta se je sestel goriški občinski odbor na svoji redni seji, kateri je v odsotnosti župana predsedoval dr. Franco Gallarotti. Seja je trajala štiri ure in so v tem času rešili vrsto vprašanj. Odobrili so trgovsko pogodbo za nakup 4800 stotov lesa za ogrevanje občinskih uradov; podaljšali so pogodbo s pokrajinsko lovsko zvezo glede občinskih lovišč do leta 1962; odobrili so nakup nekaterih zemljišč za razširitev cest ter odobrili nekaj dodatnih načrtov za javna dela, ki so v teku; razpravljali so nadalje o delovanju Doma onemoglih v Ločniku in ugotovili v tem oziru zadovoljive uspehe; na predlog odbornika za javno vzgojo so odobrili stroške za razne nakupe knjig in drugih potrebščin. Tako so odobrili nakup radia in magnetofona za slovenske osnovne šole, kar bo posebno razveselilo naše učence in tudi njihove učitelje. Končno so še odobrili obračun trošarinskega urada, ki je v juniju inkasiral nad 44 milijonov lir.

Povišek avtobusnih tarif

Videmska in goriška avtobusna zveza ANAC sporoča, da so od 20. avgusta dalje povišane tarife vseh privatnih avtobusnih medkrajevskih zvez. Določeni je povisek od 10 do 15 od sto za avtobusne vožnje, ki so v zvezi z državno železnico; nadalje je določen povisek 10 lir za vozovnice od 41 do 100 lir, povisek 20 lir za vozovnice od 100 do 300 lir in 30 lir na vozovnice preko 300 lir.

Vse te poviške opravičujejo odgovorni krogi s tem, da so se stroški za vzdrževanje avtobusnih medkrajevskih zvez zelo povečali in jim avtobusne uprave niso bile več kos.

Najljubša hrana Goričanov je meso

Zanimiva je statistika goriške občine glede prehrane v letu 1960. Iz te statistike je razvidno, da so Goričani dobri mesojedi, saj so uvozili v naše mesto 10.763 q živine za zakol v vrednosti 22 milijonov 938 tisoč lir. Na drugem mestu v prehrani so mlečni izdelki. Teh so Goričani porabili 5525 q v vrednosti 17 milijonov 212 tisoč lir. Seveda so Goričani tudi dobri vinopivci. Spili so 17.856 hektolitrov vina in 9.283 drugih alkoholnih pijač.

RAJBELJ

Drobne novice

V večnost je odšel znani tukajšnji trgovec Ruggero Stefanutti. Umrl je 19. avg. v starosti 71 let. Preostali izražamo vsi vaščani sožalje.

Istega dne sta si pred oltarjem sv. Ane obljubila zakonsko zvestobo Pia Poggioli in ženin De Fraia Francesco. Obilo sreče v novem stanu!

V začetku meseca avgusta so obmejni stražniki pri Kokovem zaplenili 100 kg dinamita. Strelivo so vozili v nekem avtomobilu s češkoslovaško tablico. Obmejni oblasti niso povedale, ne od kod je bil avto ne kdo so bili v avtomobilu. Ali so bili res Čehoslovaki, to se pravi komunisti?

Dve novici s Krasa

V Komnu so pokopali tamkajšnjega cerkovenika Franca Godniča, ki je učakal 82 let. K večnemu počitku ga je spremljalo 20 duhovnikov. Pokojni je bil zvest cerkovenik v Komnu nad 60 let. Sv. Cerkvi je dal dva sina duhovnika, katerih eden je župnik v Vrtojbi, drugi pa v Biljah. Bil je tudi brat duhovnika, in sicer pok. župnika v Dornberku Jožeta Godniča. Tudi njegov stric, bivši župnik v Grgarju Jože Gornič, je bil duhovnik. — Družina Godničev v Komnu je torej družina, ki je dala sv. Cerkvi res lepo število služabnikov božjih na oltarju in pri oltarju.

Pokojniku naj dá Bog večno plačilo za zvesto službo, preostali, zlasti ženi, trem hčerkam in obema sinovoma duhovnikoma, naše sožalje.

V komenski sosedni župniji Velikem Dolu so pa skoro iste dni imeli veliko nesrečo. Domači župnik g. France Krapež se je nevarno ponesrečil na cesti pri Vipavi. Vozil je z motornim kolesom, ko mu je nenadoma počila zadnja guma, da je zadel ob obcestni kamen in se pobil. Nezavestnega je dobila cestna milica, ki ga je dala prepeljati v bolnico v Vipavo. Tam se še vedno zdravi.

OBVESTILA

KNJIŽICE MOLITVENIH UR. Prof. dr. Ivan Vrečar je oskrbel ponatis treh molitvenih ur iz knjige Večna molitev. Ponatisnjene so: molitvena ura na čast presv. Srcu Jezusovemu, na čast brezmadežnemu Srcu Marijinemu in za zedinjenje. Vsaka molitvena ura je v posebni okusno opremljeni knjižici s trpežnimi platnicami. Tisk je lep in razločen, primeren za vsakogar. Cena 50 lir.

Ze dolgo smo pogrešali primernih knjižic za skupne ure čiščenja ob raznih prilikah. Sedaj bi bilo najbolje, da bi si vsaka župnija oskrbela večje število teh knjižic, ki bi se ob urah čiščenja razdelile po cerkvi. Upamo, da bo g. profesor v bodočnosti poskrbel za ponatis še nekaterih molitvenih ur, da bomo imeli večjo izbiro.

RAVNATELJSTVO Državne nižje industrijske šole s slovenskim učnim jezikom v Trstu (Rojan, ul. Montorsino št. 8-III.) obvešča, da se vrši vpisovanje v I., II. in III. razred za šolsko leto 1961-1962 do vključno 25. septembra t. l., vsak delavnik od 10. do 12. ure.

Obenem opozarja učence in učenke, ki so bili pripuščeni k popravnim izpitom v jesenskem roku, da se prično nižji tečajni in razredni izpiti v ponedeljek 4. septembra t. l., ob 8.30.

Podroben razpored in urnik posameznih izpitov sta na vpogled na razglasni deski šole.

SOLSKO SKRBNISTVO sporoča, da so od 19. t. m. dalje, od 10 do 12. ure dopoldne na vpogled na sedežu znanstvenega liceja s slovenskim učnim jezikom v ulici Lazzaretto Vecchio, 9, dokončne prednostne lestvice za poverjena mesta na srednjih šolah s slovenskim učnim jezikom tržaškega ozemlja, za šolsko leto 1961-62.

NA DRŽAVNEM znanstvenem liceju s slovenskim učnim jezikom v Trstu se začno popravni izpiti — sprejemni za licej, razredni — v jesenskem roku 1961-1962 dne 4. septembra 1961 ob 8.30 s pisanim izpitom iz slovensčine.

Zrelostni izpiti v jesenskem roku šolskega leta 1960-61 se prično dne 15. septembra 1961 ob 8.30 s pisanim izpitom iz italijanščine.

DAROVI

Za Katoliški dom: Iz Toronta smo prejeli drugi seznam prispevkov za gradnjo Katoliškega doma. Vsem darovalcem naj prisrčnejša zahvala:

Po \$ 50.: Prinčič Milan, Sudbury. — Po \$ 25.: Slovenska Hranilnica in posojilnica Janeza E. Kreka, Toronto. — Po \$ 20.: Slovensko društvo »S. Gregorčič«, Toronto. — Po \$ 10.: Gorjup Ciril, Mimico; Osredkar Franc, Long Branch; Muhic Janez, Božiček Anton, družina Pavšič, dr. Rudolf Čuješ, vsi iz Toronta. — Po \$ 6.: Kukavica Andrej, Toronto. — Po \$ 5.: Mladinski klub, Kavčič Jožef, preč. g. Stanko Boljka C. M., N. N., družina Bitežnik, S. S., Lovišček Darko, družina J. Jereb, družina Žbogar, družina Murovec, družina Skrt. Cimprič Cvetka, Skrt Ivanka, Levstek Vinko, vsi iz Toronta. Imanović Mary in Vrščaj Avgust iz Sudbury. — Po \$ 3.: Pogornik Lino, Polajnar Andrej, iz Toronta; Kranc Janez, Dim Fred, Pregelj Valentin, iz Sudbury. — Po \$ 2.50: družina Božič, Toronto. — Po \$ 2.: Krmel Franc in Potočnik Blaž, Long Branch; Alojz in Izidor Humar, Toronto; Zajc Matija, Rovanski Vid, Račič Alojz, Kranjc Anton, Lesar Jože, Mikolič Miha, Skubec Avgust, Podobnik Janez, Končan Anton, Zlatič Tony, vsi iz Sudbury. — Po \$ 1.50: Lomski, Toronto. — Po \$ 1.: Stopar Franc, Gore Jože, Pečman Ivan, Saje Luiz, Lukežič Edvard, Gorenc Jože, Žičkar Jan, Pečman Anton, Jakša Jože, Skufca Jože, Stariha Alojzija, vsi iz Sudbury. — Po \$ 0.50: Marold Franc, Sudbury. — Sardoč Marica, Gorica 2.000; Sajavec Ivan, Gorica 2.000; družina Fili, Gorica 5.000; Mozetič Lucijan, Avstralijska 7.600; Brajnik Marija, Standrež 10.000 lir.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 20, osmrtni L 30, več 7/96 davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici